शिक्षण मंडळ कराड, संचालित

महिला महाविद्यालय कराड

अर्थशास्त्र विभाग

बहुपर्यायी प्रश्न

B A PART III SEM V

विषय **-** सूक्ष्म अर्थशास्त्र पेपर **7**

1) अर्थशास्त्र हे अर्थशास्त्रातील विविध घटकांमधील……. अभ्यासते.

अ) संबंध ब) कार्यकारणभाव क) विविधता ड) मानसिकता

2) ………..यांच्यामते अर्थशास्त्र हे संपत्तीचा अभ्यास करणारे शास्त्र आहे.

अ) प्रा. रॉबिन्सन ब**)** ॲडम स्मिथ क) मार्शल ड) जे.एम. केन्स

3) वस्तू व सेवा मध्ये……….असते म्हणून त्याचा उपभोग घेतला जातो.

अ) विनिमयता ब) विभाज्यता क) उत्पादकता ड**)** उपयोगिता

4) सूक्ष्म अर्थशास्त्र हे………..व्यक्तींचा अभ्यास करते.

अ) अमर ब**)** मर्त्य क) जिवंत ड) व्यवसायिक

5) सूक्ष्म अर्थशास्त्र हे……….घटकांचा अभ्यास करते.

अ**)** व्यक्तिगत ब) सामूहिक क) सामाजिक ड) सार्वजनिक

6) अर्थशास्त्रीय नियमांची ………..करता येते.

अ**)** पडताळणी ब) परीक्षण क) निरीक्षण ड) वरील पैकी सर्व

7) अर्थशास्त्राची मूलतत्वे हा ग्रंथ……….. यांनी लिहिला आहे.

अ) जी आर हिक्स ब**)** डॉ मार्शल क) डेव्हिड रिकॉर्ड ड) ॲडम स्मिथ

8) …………..यांनी उपयोगिता विश्लेषणाची शास्त्रशुद्ध मांडणी केली आहे.

अ) जी आर हिक्स ब**)** डॉ मार्शल क) डेव्हिड रिकॉर्ड ड) प्रा शुंपीटर

9) उपयोगितेच्या संकल्पनेत……...ला स्थान नसते.

अ**)** नैतिकतेला ब) अनैतिकतेला क) चुकीला ड) सत्याला

10) उपभोक्त्याचे संतोषधिक्याची संकल्पना कोणत्या वस्तूंना लागू होत नाही.

अ) नाशवंत ब) टिकाऊ क) चैनीच्या ड) वरीलपैकी सर्व

11) समसीमांत उपयोगितेचा नियम………..यांनी मांडला.

अ) कार्ल मार्क्स ब) डॉ मार्शल क) डेव्हिड रिकॉर्ड ड) ॲडम स्मिथ

12) उपभोक्त्याचे संतोषधिक्याची मूळ संकल्पना कोणी मांडली आहे ?

अ) कार्ल मार्क्स ब) डुप्युट क) डेव्हिड रिकॉर्ड ड) ॲडम स्मिथ

13) उत्पादन फलन म्हणजे……………. या दोन्ही मधील तांत्रिक किंवा कार्यात्मक संबंध होय.

अ) आदान व प्रदान ब) प्रदान व आदान क) उत्पादन व उत्पादन खर्च ड) वरीलपैकी सर्व

प्र. क्र. 14) उत्पादन प्रमाण फलाच्या नियमानुसार सुरुवातीस उत्पादनात………..होते त्यानंतर……...होते व शेवटी उत्पादनात……. होते.

अ) वाढ, स्थिर, घट ब) घट, स्थिर, वाढ क) स्थिर, वाढ, घट ड) वाढ, घट, वाढ

प्र. क्र. 15) उत्पादनाच्या एकूण घटकांपैकी फक्त एकाच उत्पादन घटकाच्या प्रमाणात बदल केल्यानंतर उत्पादनात कसा व किती बदल होतो याचे विश्लेषण……….सिद्धांतात केले जाते. हे विधान..………...आहे.

अ) बदलत्या प्रमाणाच्या ब) प्रमाण फलाच्या क) सम-सीमांत ड) वरीलपैकी सर्व

प्र. क्र. 16) उत्पादन प्रमाण फलाच्या नियमात उत्पादनाच्या एकूण किती अवस्था आहेत.

अ) चार ब) तीन क) पाच ड) यापैकी नाही

प्र. क्र. 17) बदलत्या प्रमाणाचा सिद्धांतामध्ये उत्पादनाच्या दुसऱ्या टप्प्यामध्ये सरासरी व सीमांत उत्पादनात……. होते.

अ) वाढ ब) घट क) अंशतः वाढ ड) अंशतः घट

प्र. क्र. 18) प्रमाणाच्या बचती व अबचती ही संकल्पना……...यांनी मांडली आहे.

अ) कार्ल मार्क्स ब) डेव्हिड रिकार्डो क) मार्शल ड) थॉमस माल्थस

प्र. क्र. 19) बदलत्या प्रमाणाचा सिद्धांतामध्ये उत्पादनाच्या तिसऱ्या टप्प्यामध्ये सीमांत उत्पादनात……..होते.

अ) उणे। ब) धन क) शून्य ड) कमी

प्र. क्र. 20) बदलत्या प्रमाणाचा सिद्धांतामध्ये जेव्हा एकूण उत्पादन उच्च पातळीवर असते तेव्हा सीमांत उत्पादन……...असते.

अ) धन ब) उणे क) शून्य ड) अति कमी

प्र. क्र. 21) पूर्ण स्पर्धेच्या बाजारात सरासरी प्राप्ती वक्र व सीमांत प्राप्ती वक्र………….. असतात.

अ) पूर्ण लवचिक ब) पूर्ण लवचिक क) जास्त लवचिक ड) कमी लवचिक

प्र. क्र. 22) किंमत निश्चिती मध्ये सरासरी प्राप्ती वक्राला महत्त्व असते. हे विधान...…….……..आहे.

अ) सत्य ब) असत्य क) पूर्ण असत्य ड) वरीलपैकी नाही

प्र. क्र. 23) .... च्या बाजारामध्ये सरासरी प्राप्ती व सीमांत प्राप्ती समान असते.

अ) पूर्ण स्पर्धा ब) मक्तेदारी क) अपूर्ण स्पर्धा ड) मक्तेदारीयुक्त स्पर्धा

प्र. क्र. 24) अर्थशास्त्रामध्ये वास्तव खर्चाची संकल्पना……. यांनी मांडली.

अ) कार्ल मार्क्स ब) डेव्हिड रिकार्डो क) डॉ मार्शल ड) थॉमस माल्थस

प्र. क्र. 25) अल्पकाळात उत्पादनातील वाढीबरोबर बदलल्या खर्चात…………. होते.

अ) वाढ ब) घट क) कमी वाढ ड) यापैकी नाही

प्र. क्र. 26) उत्पादनाच्या शेवटच्या नगासाठी होणारा खर्च म्हणजे………… होय.

अ) सरासरी खर्च ब) सीमांत खर्च क) बदलता खर्च ड) स्थिर खर्च

प्र. क्र. 27) अल्पकालीन सरासरी खर्च वक्राचा आकार कसा असतो ?

अ) V अक्षरासारखा ब) U अक्षरासारखा क) Y अक्षरासारखा ड) यापैकी नाही

प्र. क्र. 28) अनेक अल्पकालीन खर्च वक्र मिळून दीर्घकालीन सरासरी खर्च वक्र तयार होतो. हे विधान………... आहे.

अ) सत्य ब) असत्य क) पूर्ण असत्य ड) वरीलपैकी नाही

प्र. क्र. 29) सरासरी उत्पादन खर्चात घट होत असताना सीमांत खर्च वेगाने………….. आणि सरासरी उत्पादन खर्चात वाढ होत असताना सीमांत खर्च वेगाने………….

अ) घटतो, वाढतो ब) वाढतो, घटतो क) घटतो, घटतो ड) वाढतो, वाढतो

प्र. क्र. 30) दीर्घकालीन सरासरी खर्च वक्र……….असा आकाराचा असतो.

अ) यु व पसरट ब) यु व उर्ध्व क) यु व उथळ ड) यु व सरळ

31) मागणीच्या नियमानुसार वस्तूची किंमत आणि मागणी यामध्ये ………..संबंध असतो.

Unit No III

मागणी आणि पुरवठा विश्लेषण

प्रश्न 1) मागणीच्या नियमानुसार वस्तुची किंमत आणि मागणी यांच्यामध्ये - - - - संबंध असतो.
अ) धनात्मक 2) सरळ 3) व्यस्त 4) यापैकी नाही

2) वस्तुच्या किंमतीमध्ये वाढ झाल्यास वस्तुची मागणीत - - - होते.
अ) घट ब) वाढ क) जास्त वाढ उ) कमी वाढ

3) वस्तुच्या किंमतीत घट झाल्यास वस्तुच्या मागणीत - - - - - होते.
अ) ऋणात्मक वाढ ब) वाढ क) घट ड) ऋणात्मक घट

4) मागणी वक्राचा उतार पुढील प्रमाणे असतो.
अ) डावीकडून उजवीकडे वर जाणारा ब) डावीकडून उजवीकडे खाली जाणारा क) उजवीकडून डावीकडे वर जाणारा ड) उजवीकडून डावीकडे खाली जाणारा

5) पुढील पैकी कोणते घटक मागणीच्या नियमाचे अपवाद आहेत.
अ) गिफेन वस्तु ब) प्रतिष्ठावान वस्तु क) दिखाऊ वस्तु ड) वरील पैकी सर्व

6) पुढील पैकी कोणते घटक मागणीचे निर्धारक घटक आहेत?
अ) किंमत ब) उपभोक्त्यांच्या आवडी निवडी रुचि सवयी फॅशन ड) वरील पैकी सर्व

7) वस्तुची मागणी आणि मागणीच्या निर्धारक घटकातील संबंधाचे मोजमाप करण्यासाठी वापरले जाणारे साधन म्हणजे - - - होय.
अ) मागणीची लवचिकता ब) पुरवठ्याची लवचिकता क) उत्पन्न लवचिकता ड) छेदक लवचिकता

8) मागणीच्या लवचिकतेचे प्रमुख — प्रकार आहेत
अ) तीन ब) चार क) पाच ड) सहा

9) मागणीच्या ——— लवचिकतेमध्ये वस्तूची मागणी आणि किंमत यांच्यातील संबंधाचे मापन केले जाते.

अ) उत्पन्न ब) <u>किंमत</u> क) छेदक ड) वरील पैकी सर्व

10) मागणीची किंमत लवचिकता = ?

अ) $E_p = \frac{\Delta Q}{\Delta P}$ ब) $E_P = \frac{\Delta P}{\Delta Q}$ क) $E_P = \frac{\Delta Y}{\Delta P}$ ड) $E_P = \frac{\Delta Q}{\Delta Y}$

11) मागणीच्या किंमत लवचिकतेचे पुढील किती प्रकार आहेत?

अ) तीन ब) चार क) <u>पाच</u> ड) दहा

12) उपभोक्त्याच्या उत्पन्नात घडून येणाऱ्या शेकडा बदलामुळे वस्तूच्या मागणीत घडून येणारा शेकडा बदल म्हणजे मागणीची ——— लवचिकता होय.

अ) किंमत ब) <u>उत्पन्न</u> क) छेदक ड) यापैकी नाही

13) जेव्हा किंमतीतील शेकडा बदल आणि मागणीतील शेकडा बदल समान असतो, तेव्हा मागणीची किंमत लवचिकता ——— असते

अ) अनंत ब) एकापेक्षा जास्त क) <u>एक</u> ड) एकापेक्षा कमी

14) एका वस्तूच्या मागणीने दुसऱ्या वस्तूच्या किंमतीतील बदलाला दिलेला प्रतिसाद म्हणजे मागणीची ——— लवचिकता होय.

अ) उत्पन्न ब) किंमत क) छेदक ड) शून्य

15) मागणीच्या लवचिकतेचे मापन करण्याच्या पुढील पैकी कोणत्या पद्धती आहेत

अ) टक्केवारी पद्धती ब) बिंदू पद्धत क) परिव्यय पद्धत ड) <u>वरील पैकी सर्व</u>

16) पुरवठ्याच्या नियमानुसार, वस्तूची किंमत वाढल्यास वस्तूच्या पुरवठ्यामध्ये ——— होते

अ) घट ब) <u>वाढ</u> क) गुणात्मक वाढ ड) गुणात्मक घट

17) वस्तूचा पुरवठा आणि वस्तूची किंमत यामध्ये ___ संबंध आढळून येतो

अ) <u>धनात्मक</u> ब) ऋणात्मक क) व्यस्त ड) उणे

18) पुरवठा वक्र डावीकडून उजवीकडे ___ जाणारा असतो

अ) <u>वर</u> ब) खाली क) सरळ ड) <u>उर्ध्व</u>

19) पुरवठ्याची किंमत लवचिकता = ?

अ) $ESp = \frac{\Delta Ps}{\Delta Qs}$ ब) $ESp = \frac{\Delta Qs}{\Delta Ps}$ क) $ESp = \frac{\Delta Qs}{\Delta Ys}$

20) पुरवठ्याच्या लवचिकतेचे प्रमुख ___ प्रकार आहेत?

अ) तीन ब) चार क) <u>पाच</u> ड) सहा

Unit No IV

उत्पादनाचे सिध्दांत

1) बदलत्या प्रमाणाच्या नियमामध्ये पुढील पैकी कोणत्या अवस्था दिसून येतात?

अ) वाढते फल ब) घटते फल क) ऋण फल ड) <u>वरील सर्व</u>

2) बदलत्या प्रमाणाचा नियम/सिद्धांत ___ काळामध्ये प्रत्ययास येतो.

अ) दीर्घ ब) <u>अल्प</u> क) अतिकाळात ड) भविष्य

3) बदलत्या प्रमाणाच्या सिद्धांतानुसार उत्पादनाच्या ___ घटकामध्ये वाढ किंवा घट करता येते.

अ) स्थिर ब) <u>बदलत्या</u> क) वाढत्या ड) वरील सर्व

4) जेव्हा एकूण उत्पादन सर्वोच्च पातळीवर असते तेव्हा सीमांत उत्पादन ___ असते.

अ) धनात्मक ब) ऋणात्मक क) <u>शून्य</u> ड) एक

5) बदलत्या प्रमाणाच्या नियमाच्या तिसऱ्या अवस्थेमध्ये ___ उत्पादनात ऋणात्मक वाढ झाल्याने उणे फलाचा प्रत्यय येतो.

अ) सरासरी ब) <u>सीमांत</u> क) एकूण ड) वरील सर्व

6) प्रमाण फलाच्या नियमाच्या पुढील कोणत्या अवस्था दिसून येतात?

अ) वाढते फल ब) स्थिर फल क) घटते फल ड) <u>वरील सर्व</u>

7) प्रमाण फलाचा नियम ___ काळामध्ये अनुभवास येतो

अ) अल्प ब) <u>दीर्घ</u> क) भविष्य ड) वर्तमान

8) प्रमाण फलाच्या नियमामध्ये उत्पादनाच्या ___ घटकामध्ये बदल करता येतो.

अ) फक्त स्थिर ब) फक्त बदलत्या क) <u>दोन्हीही</u> ड) यापैकी नाही.

9) सर्व उत्पादन घटकांची मात्रा समान प्रमाणात वाढविल्यास सुरुवातीला ___ उत्पादन वाढते नंतर स्थिर राहते आणि शेवटी घटते

अ) सरासरी ब) एकूण क) <u>सीमांत</u> ड) वरील पैकी सर्व

~~प्रश्नपत्रिका~~

10) प्रमाण फलाच्या नियमामध्ये - - - - प्रकारच्या फलाचा प्रत्यय येतो

अ) दोन ब) तीन क) चार ड) पाच

11) - - - मुळे प्रमाण फलाच्या नियमामध्ये वाढत्या फलाचा प्रत्यय येतो.

अ) प्रमाणाच्या बचती ब) प्र. बचती क) प्र बाह्य बचती ड) वरील सर्व

12) एखाद्या उद्योगाच्या प्रदेशामध्ये होणाऱ्या उद्योगाच्या केंद्रीकरणामुळे निर्माण होणाऱ्या लाभांना - - - असे म्हणतात.

अ) अंतर्गत बचती ब) बाह्य बचती क) अंतर्गत बेबचती ड) वरील सर्व

13) प्राप्तीचे एकूण - - - प्रकार आहेत

अ) एकूण प्राप्ती ब) सरासरी प्राप्ती क) सीमांत प्राप्ती ड) वरील सर्व

14) एका विशिष्ट कालखंडामध्ये उत्पादन संस्थेला उत्पादनाच्या विक्रीमधून प्राप्त होणारे एकूण उत्पन्न म्हणजे - - - होय

अ) सरासरी प्राप्ती ब) सीमांत प्राप्ती क) एकूण प्राप्ती ड) वरील सर्व

15) वस्तूच्या प्रत्येक नगामागे उत्पादन संस्थेला मिळणारे उत्पन्न म्हणजे - - - होय.

अ) सीमांत प्राप्ती ब) सरासरी प्राप्ती क) एकूण प्राप्ती ड) वरील सर्व

16) सरासरी प्राप्ती (AR) = ?

अ) $\frac{TR}{Q}$ ब) $\frac{RT}{Q}$ क) $\frac{Q}{TR}$ ड) $\frac{QT}{R}$

17) वस्तूची विक्री एका नगाने वाढविल्यामुळे एकूण प्राप्तीमध्ये होणारी निव्वळ वाढ म्हणजे - - - होय.

अ) एकूण प्राप्ती ब) सरासरी प्राप्ती क) सीमांत प्राप्ती ड) यापैकी नाही

18) सीमांत प्राप्ती = ?

अ) $\frac{\Delta Q}{\Delta TR}$ ब) $\frac{\Delta TR}{\Delta Q}$ क) $\frac{\Delta RT}{\Delta Q}$ ड) $\frac{\Delta Q}{\Delta RT}$

19) पूर्ण स्पर्धेमध्ये किंमत ही ------ सारखी असते.

1) सरासरी प्राप्ती ब) सीमांत प्राप्ती क) वरील दोन्ही ड) एकूण प्राप्ती

20) अपूर्ण स्पर्धेमध्ये सीमांत प्राप्ती वक्र हा नेहमी सरासरी प्राप्तीच्या ------ पातळीवर असतो.

अ) वरच्या ब) खालच्या क) उभा ड) समांतर

21) उत्पादनाच्या एक अतिरिक्त नग उत्पादित केल्यामुळे एकूण खर्चात होणारी वाढ म्हणजे ------ होय.

अ) एकूण खर्च ब) सरासरी खर्च क) सीमांत खर्च ड) बदलता खर्च

22) अल्पकालीन खर्चाचा वक्र ------ आकाराचा असतो.

अ) V ब) U क) W ड) S

23) उत्पादनाच्या वाढीबरोबर सरासरी स्थिर खर्च ------ जातो.

अ) वाढत ब) घटत क) समप्रमाणात वाढत ड) समप्रमाणात घट

24) दीर्घकालीन सरासरी खर्च वक्राचा आकार ------ स्वरूपाचा असतो.

अ) U आकार ब) V आकार क) W आकार ड) S आकार

25) ------ खर्चाचा वक्र अक्ष अक्षाला समांतर असतो.

अ) स्थिर ब) बदलता क) एकूण ड) दीर्घकालीन